

ulicah. Akoravno bi bila lahko oba kontumacno kaznovana, se vendar to ni storilo, nego bode v drugič na odgovor pozvana. Želeti bi pač bilo, da bi se vse kaj poboljšalo ter se privadili lepšega obnašanja, kakoršno se že zahteva od šolske mladeži.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar sklicali so z ročnim pismom delegacije v 22. den oktobra. — Za predsednika državnega zbora bil je izvoljen dr. Smolka, za podpredsednika pa grof Rihard Clam-Martinec in vitez Chlumecy, kateri je ud nemško-avstrijskega kluba; konservativci tedaj so to imenitno mesto prepustili liberalcem. V gosposki zbornici je kardinal Gangelbauer stavil predlog, da se na prestolni govor odgovori z adresno; izvoljen odsek 21 udov ima nalogo adresno sestaviti. — Dopolnilna volitev v Goriškem veleposestvu bode 27. t. m.; društvo „Sloga“ priporoča dr. Antona Gregorčiča kandidatom. — Češki deželni zbor se bode sklical 25. novembra ter bode zboroval do božičnih praznikov; po božiči bode še zboroval 14 dni. — 4. t. m. so v Duhovem na Českem razleteli prostori „Česke besede“; nekdo je položil in zažgal nekaj dinamita; poškodovan ni bil nobeden, samo okna so razdrobljena. — Moravski deželni zbor snide se 20. novembra. — V ponedeljek je bila v Zagrebskem deželnem zboru velika rabuka. Ban je namreč zastran kameralnih aktov rekel: „Dvomim, da je bila posest teh aktov poštena.“ Pri teh besedah je navstal pa velik krič. Starčević klical je banu: „Upornik! Sram vas bodi takega bana, mi smo pošteni, vi ste roparji!“ Starčević in Gržanič sta hotela bana zgrabiti, a predsednik in Kuzmanovič sta ju zadržala. Ban je potem odšel v svojo hišo. Na predsednikov predlog bilo je 7 poslancev izključenih za 60 sej.

Vnanje države. Pruski poslanik pri Vatikanu Schlözer izročil je sv. očetu pismo nemškega cesarja: v tem pismu predlaga cesar, naj bi Leon XIII. prevzeli posredovanje med Nemčijo in Španjsko glede Karolinskih otokov. — Na Francoskem so se pričele 4. t. m. volitve za poslansko zbornico; da se vzdrži povsod red, dobile so vojaške čete ukaz, da naj bodo pripravljene; dosedaj je izvoljenih 165 konservativnih in 141 republikanskih poslancev. — Srbski kralj je otvoril v petek izvanredno zasedanje skupščine v Nišu s prestolnim govorom, v katerem je omenil, da je Berolinsko pogodbo zadel hud udarec zaradi dogodkov na balkanskem poluotoku. V tem važnem trenutku smatra kralj za svojo dolžnost, da zastopnike naroda zbere okoli sebe, da jim pove, da treba biti opreznim. Vlada bode morala skrbeti, da

se zopet uredi potrebno ravnotežje. Skupščina je dovolila 25 milijonov posojila za vojsko; v Bolgariji je srbsko oboroževanje napravilo silno nepovoljen utis. — Ruski car sprejel je v soboto v Kodanju bolgarsko deputacijo ter ji je zagotovil, da bode poskušal v sporazumljenji z vlastmi, ki so podpisale Berolinsko pogodbo, da se bolgarsko vprašanje mirnim potom reši. — Kolera na Laškem, osobito na Sicilijanskem še vedno razsaja; v Palermi jih umrje vsaki dan 40 do 50 ljudi za kolero. — Rusi, Turki in Grki jeli so se na boj pripravljati; Turki zbirajo ob iztočno-rumeljski meji veliko vojsko pod poveljem Mustafa paše.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje Slovencev v zlato Prago in slavni Velegrad.

(Dalje in konec.)

V četrtek dopoldan smo ogledali poslopje banke „Slavije“, ki je velikansko, več kot 100 uradnikov v njem svoje delo opravlja. Potem smo šli v česki muzej, kjer nam je gosp. Lego razkazoval česke starine; in od tod smo se podali v predmestje Kravino, kjer smo bili od g. Klempfnera vsi skupno fotografirani. Ta fotografija nam bode dragocen spominek našega potovanja v zlato Prago.

Večerko smo šli po Palackovem mostu na Smihov do nove cerkve sv. Vavrlava in smo še tudi druge cerkve obiskali, kakor: samostansko cerkev v Emavzi, cerkev sv. Miklavža, itd.

Popoldan ob 4. uri smo še ogledali narodno gledališče od znotraj, vzlasti umetne slike, ki jih je nekaj slikal tudi naš slovenski slikar Šubič. Iz gledališča smo se podali v Sokolovno, to je: hišo, kjer Praški sokoli imajo svoje shode in telovadbe. Sprejeti smo bili z živijo- in slavalkici in godba je zaigrala: „Naprej, zastava Slave“; slovenski sokoli, dva tudi iz Stajerske, so se pobratili s českimi. Gledali smo umetno telovadbo českih sokolov ter jim z rokami ploskali. Ali čas je hitro tekkel, hoteli smo še biti Slovenci danes najnjokrat pri predstavi baleta „Excelsia“ v narodnem gledališču, zato smo se od sokolovne poslovili. Po gledališču smo se zbrali poslednjekrat v meštanski besedi, kjer smo slovo vzeli od českih bratov. Najprvi je govoril česko državni poslanec g. Trojan in napil na česko-slovensko prijateljstvo. Potem so govorili g. Bradaška in Noli iz Ljubljane. Pesnik Gregorčič je bral svojo v Pragi zloženo prekrasno pesem. Ko jo je izbral, je po celi dvorani zagrmelo: Živel S. Gregorčič in glasnega odobravanja ni bilo ne konca ne kraja. Veliko gospodov je k njemu prišlo ter so mu čestitali. Komaj se je nekoliko po dvorani pomirilo vstane župnik Modic in govori za slovo v imenu svojih

slovenskih in hrvaških sodrugov, ter v svojem govoru preslavlja zlato Prago in česki narod. Blizo tako govori: Predragi bratje Čehi! Srčne želje nas Slovencev in bratov iz Hrvaške so zdaj spolnjene. Videli smo kiné in diko českega naroda, Vašo matko, zlato Prago. Često-krat smo čuli in čitali o lepoti in krasoti Vašega mesta, pa reči moramo, da resničnost vsega tega je presegla vsa naša pričakovanja. Stari Rimljan je rekel: Prišel, videl, zmagal! Mi Slovenci s Hrvati tudi lahko rečemo: prišli smo, videli smo — ali ne moremo reči zmagali smo. Prisiljeni smo reči: victi sumus; premagani smo. Premagani smo, predragi Čehi! od Vaše bratovske ljubezni, od Vaše velike požrtvovalnosti, od Vaše zares slovanske gostoljubnosti. Mi se Vam klanjamo, mi se Vam udamo popolnoma, nismo kos Vam povrniti Vaše dobrote! Videli smo Vaš kraljevi Hradšin, Vaš Rudolfinum, Vaše prekrasno narodno gledališče, Vaše prelepe cerkve in smo kar osupnjeni in očarani od vsega tega. Vaša Praga je eno najlepših mest v Evropi. Dunaj naj se skrije pred Vašo zlato Prago, kar zadevlje starih, zgodovinskih spominkov. Dunaj je sicer velikaško — ali le Vaša zlata slovanska Praga je v resnici kraljevo mesto. Kar je katolikom sv. Rim v verskem — je avstrijskim Slovanom zlata Praga v narodnem oziru. Sv. Rim je središče katoliške edinosti — zlata Praga je središče slovanske ideje, slovanske vzajemnosti vsem avstrijskim Slovanom. Italijan ima navado reči: Videti Neapel in potem umreti. Mi Slovenci in Hrvati pa rečimo: Prago smo videli — in zdaj bomo bolj lahko umrli. Gotovo nam ne bo žal nikdar, da smo prišli v Vašo zlato Prago. Dobro nam je tukaj biti, predragi bratje Čehi — ali ne moremo pri Vas ostati. Dolžnost nas kliče, nas opominja — vrniti se spet v svojo preljubo slovensko domovino. Le še neke ure ostanemo pri Vas — in potem se ločimo. Pa bodite prepričani dragi Čehi — čeravno se bomo od Vas ločili po telesu — po duhu ostanemo združeni z Vami. Le še tega Vas prosimo, dragi Čehi, obiščite tudi Vi nas v Štirnem Mariboru, v stari Celeji in v beli Ljubljani. Do tistega časa pa z Bogom, predragi česki bratje! Na svidenje! Po vsej dvorani se je čulo: Mi pridemo k vam Slovenci, mi pridemo v belo Ljubljano. Govorilo je potem še več gospodov. Potem smo si roke podali ter se ločili. Drugo jutro smo se odpeljali proti Velegradu ter se potem vrnili domu.

H koncu še rečemo: Hvala Bogu, da smo se udeležili tega za Slovence zgodovinsko važnega in pomenljivega potovanja v zlato Prago in slavni Velegrad!

Slovenski romar.

Smešnica 41. Nekdo je oponašal svojemu znancu velika ušesa. „Nočem ravno reči“ — mu ta odgovori — „da niso moja ušesa za člo-

veka prevelika; ali tudi vi mi ne bote tajili, da so vaša za osla premajhna“.

Razne stvari.

(Presvitli cesar) podarili so za Tirolce po povodnji poškodovane 15.000 fl.

(Mariborska posojilnica) imela je meseca septembra dohodkov 22.668 fl. 15 kr., stroškov 19.638 fl. 71 kr., tedaj skupnega prometa 42.306 fl. 86 kr.

(Trgatev.) Prihodnji teden se bo menda že povsod trgatév pričela, po nekaterih krajih so jo pa že končali. Bogata bajé ni, hvali se pa gledé mostove dobrote.

(Tristoletnica krompirja.) Letos je prav 300 let, kar so bili prvi krompir iz Amerike na Angleško prinesli, a vdomačil se je pri nas še le h koncu 18. stoletja. Dne 27. avg. 1785 pa ga je francoski kralj Ljudevit XVI. visoko povzdignil s tem, da si ga je dal v oblicah prinesiti na mizo in kaj bi sedaj ljudje počeli, ko bi ne imeli krompirja?

(Pogor.) V Apačah na Dravskem polju je zadnji petek, 2. t. m., troje kmetov pogorelo. Ali je pogora bila v nemarnost ali pa hudobija kriva, ni znano.

(Nepoboljšanost.) Južna železnica izdala je tudi letos samo nemške razkaze vožnje po svojih progah. S tem nam kaže dovolj, koliko da smemo jenim obljubam verjeti. C. kr. državne železnice pa imajo tudi slovenske razkaze za slovenske pokrajine.

(Inštalacija.) V ponedeljek 5. t. m. so preč. g. Jurij Matijašič, stolni prošt v Mariboru, preč. g. dr. Jos. Šuca, do sedaj mestnega župnika v Slov. Gradcu, na veliko župnijo sv. Martina pri Slov. Gradcu cerkveno umestili.

(Spremembe v Lav. škofiji.) Č. g. Jurij Klančnik stopi v stalni pokoj; prestavljena sta č. gg. J. Tomanič k sv. Jurju pod Taborjem in Josip Satler k sv. Martinu pod Vurbergom.

(Spremembe pri učiteljstvu.) Gosp. Ernest Tribnik imenovan je nadučiteljem v Spod. Polskavi; učitelja sta postala gg. J. Cugmus v Preborji, Jan. Žolnir pri sv. Petru v Medvedovem selu; podučitelj g. Julij Škoflek je prestavljen v Pišce; g. nadučitelj Jan. Hribnik stopil je v stalni pokoj.

(Posojilnica v Konjicah) dala je v prvem letu svojega obstanka 309 strankam 331 posojila v znesku 54.188 fl. Društvenikov ima 348, kateri zastopajo 460 deležev. Vrnena posojila znesejo 960 gld., hranilne vloge pa od 175 uložnikov 66.389 gld. 84 kr.

(Izžrebanje sreček) velike dobrodelne loterije na korist zavetišču za spridene deklice v Celovcu bilo je od 10. avgusta preloženo na 10. oktobra t. l.